

Aftale mellem regeringen,
Socialistisk Folkeparti og
Radikale Venstre om:

Finansloven for 2025
(22. november 2024)

Aftale om finansloven for 2025

Regeringen har med forslaget til finansloven for 2025 prioriteret midler til at styrke den borgernære velfærd, den grønne omstilling samt et tryggere og mere sikkert Danmark.

Der blev i foråret indgået en historisk aftale med kommuner og regioner om de økonomiske rammer for 2025. Aftalen om kommunernes økonomi for 2025 indebærer det største realløft af kommunernes serviceramme i mere end 15 år, mens aftalen om regionernes økonomi for 2025 indebærer det største løft af regionernes driftsramme til sundhed i 14 år. Samtidig er der prioriteret midler til sundhedsområdet og en økonomisk understøttelse af en værdig socialpolitik, og at der kan skabes nye veje for unge til uddannelse og job.

Med finanslovsforslaget blev der prioriteret midler til at gøre den grønne trepart til virkelighed. Det er godt på vej med *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark* af november 2024, som skal facilitere en bæredygtig omstilling af Danmarks arealer samt fødevarerproduktion, som både reducerer udledningen af drivhusgasser, gavner det danske vandmiljø, bidrager til bedre vilkår for natur og biodiversitet samt understøtter, at Danmark også i fremtiden kan have et konkurrencedygtigt landbrugs- og fødevarerhverv med attraktive erhvervspotentialer og arbejdspladser. Der er i tillæg hertil prioriteret midler til en række vigtige prioriteter på klima- og miljøområdet.

Danmark er et trygt samfund, og tilliden til det danske politi og retsvæsen er høj. Det er en høj prioritet for regeringen at værne herom. Der er derfor bl.a. prioriteret midler til at sikre et politi og en anklagemyndighed, der fortsat leverer tryghed til danskerne.

Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre har indgået *Aftale om finansloven for 2025* med følgende elementer.

Undervisning

- A-fagstilskud på stx og htx
- Reduktion af knæktakstprocenten
- Udvidelse af kompenserende særtilskud
- Videreførelse af studieretningstilskud
- Midler til Lektoratsordningen

Velfærd

- National forsøgsordning for skolemad
- Videreførelse af borgerrådgivning i 2025
- Styrket adgang til psykologbehandling
- Catch-up HPV-vaccination til årgang 2005
- Styrket demensindsats
- Bedre barselsvilkår til forældre med indlagte nyfødte børn
- Udvidet ret til dagpenge under sorgorlov
- SletDet – Rådgivning om digitale krænkelser

Grøn omstilling

- Grønt håndværkerfradrag og udvidelse af servicefradraget
- Servicefradrag for reparation af hårde hvidevarer
- Partnerskab for takeaway-emballage
- National handlingsplan for tekstiler

Øvrige initiativer

- Statslige årsværk og politisk prioriteret opgavebortfald
- Organisationen Bevar Ukraine
- Mindre og lokale initiativer

Finansiering

- Udmøntning af centrale reserver mv.

Undervisning

Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne, at elever i hele landet har adgang til en bred vifte af økonomisk bæredygtige uddannelser af høj kvalitet. Regeringen og aftalepartierne er samtidig optaget af at sikre langsigtede og stabile rammer om tilskuds- og taxametersystemet.

Regeringen og aftalepartierne er derfor enige om at fastholde det ekstraordinære takstløft til gymnasier, erhvervsuddannelser og almene voksenuddannelser, som stod til at udløbe fra og med 2025, men som regeringen på finanslovsforslaget for 2025 foreslog at videreføre. Der er hertil afsat samlet set 358,7 mio. kr. i 2025, 357,2 mio. kr. i 2026, 357,3 mio. kr. i 2027 og 356,5 mio. kr. i 2028.

Regeringen og aftalepartierne er herudover enige om at prioritere yderligere midler til A-fagstilskud på stx og htx, reduktion af knæktaksten, videreførelse af studieretningstilskud og udvidelse af kompenserende særtilskud, *jf. nedenfor*

A-fagstilskud på stx og htx

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere midler til et A-fagstilskud til fysik, kemi, bioteknologi, biologi, geovidenskab og musik på stx og htx. Tilskuddet pr. bestået elev vil udgøre 10.990 kr. (2025-pl).

Der afsættes 144,3 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Reduktion af knæktakstprocenten

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere yderligere midler i justeringerne af taxameter- og tilskudssystemet ved at reducere knæktakstprocenten for de gymnasiale fuld-tidsuddannelser fra 10 pct. på finanslovsforslaget for 2025 til 7,5 pct.

Der afsættes 35,0 mio. kr. i 2025, 35,2 mio. kr. i 2026, 35,1 mio. kr. i 2027 og 34,9 mio. kr. i 2028.

Udvidelse af kompenserende særtilskud

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere midler til at udvide det kompenserende særtilskud i justeringerne af taxameter- og tilskudssystemet, således at erhvervsskoler, der er beliggende i provinskommuner, og som tidligere modtog særtilskuddet til små erhvervsskoler også bliver berettiget til det kompenserende særtilskud. Dermed vil Randers Social- og Sundhedsskole også være berettiget til særtilskud.

Der afsættes 3,8 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Videreførelse af studieretningstilskud

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere yderligere midler til en videreførelse af studieretningstilskuddet for græsk-latin og musikalsk grundkursus i justeringerne af taxameter- og tilskudssystemet.

Der afsættes 6,7 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Midler til Lektoratsordningen

Regeringen og aftalepartierne er enige om at understøtte undervisning af dansk sprog og kultur ude i verden gennem Lektoratsordningen.

Der afsættes 4,0 mio. kr. årligt i 2026-2028.

Velfærd

National forsøgsordning for skolemad

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at børn skal have gode forudsætninger for sundhed, trivsel og læring i skolen.

Initiativet indebærer, at der afsættes en ramme til en national forsøgsordning med skolemad i grundskolen. Formålet med forsøgsordningen er at tilvejebringe et videns- og erfaringsgrundlag. Inden for den samlede ramme til forsøget gennemføres en ekstern effektevaluering. Forsøget tilrettelægges under hensyntagen til en balanceret geografisk fordeling, socioøkonomiske og lokale forhold. Forsøgsordningen målrettes både folkeskoler og frie grundskoler med udgangspunkt i en forholdsmæssig fordeling. Forsøgsordningen skal desuden tilrettelægges under hensyntagen til De officielle Kostråd, som viser vejen til mad og drikke, der er sund, og som samtidig har et lavere klimaaftryk. Forsøget skal i hovedparten omfatte ordninger med fuldt finansieret skolemad, men det vil også omfatte ordninger med delvis forældrebetaling med henblik på at tilvejebringe viden og erfaring.

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der skal findes en model for forsøgsordningen, hvor administrative byrder forbundet med udmøntning, gennemførelse og opfølgning begrænses mest muligt og under hensyntagen til, at der kan opnås afløb for midlerne.

Udmøntning af midlerne sker efter aftale med aftalepartierne på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen.

Der afsættes 104 mio. kr. i 2025 og 250 mio. kr. årligt i 2026-2028.

Videreførelse af borgerrådgivning i 2025

Regeringen og aftalepartierne er enige om at videreføre den statslige pulje til den kommunale borgerrådgivningsfunktion for at styrke den enkelte borgers retssikkerhed i forhold til den kommunale forvaltning.

Initiativet indebærer, at kommuner kan ansøge om midler til at etablere, videreføre eller opnormere en kommunal borgerrådgivningsfunktion, der blandt andet kan rådgive og vejlede udsatte borgere i kontakten med kommunen og føre tilsyn med kommunens administration.

Der afsættes 35,0 mio. kr. i 2025.

Styrket adgang til psykologbehandling

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke adgangen til psykologbehandling for ofre for vold, voldtægt og røveri.

Initiativet indebærer, at midlerne prioriteres til at afskaffe egenbetaling til psykologhjælp for ofre for vold, voldtægt og røveri. Ændringen forventes at kunne træde i kraft d. 1. juli 2025. I 2025 prioriteres dertil midler til en styrket adgang til psykologhjælp gennem nedbringelse af ventetider i ordningen.

Der afsættes 30 mio. kr. årligt i 2025 og frem.

Catch-up HPV-vaccination til årgang 2005

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til, at drenge født i 2005 kan blive tilbudt vaccination mod HPV.

Kronisk HPV-infektion kan forårsage en række forskellige kræftformer. I Danmark er HPV skyld i mere end 500 tilfælde af kræft blandt mænd hvert år. HPV-vaccination indgår i dag som en del af børnevaccinationsprogrammet til både drenge og piger, som kan blive vaccineret gratis mod HPV fra de er fyldt 12 år, og indtil de fylder 18 år. Fra 2009 blev piger fra 12 års-alderen tilbudt gratis HPV-vaccination, og fra 2019 blev vaccinationen også gratis for drenge født d. 1. juli 2007 og frem. I perioden fra februar 2020 til 31. december 2021 havde bl.a. drenge født i årgang 2006 mulighed for at få en gratis HPV-vaccination via såkaldte catch-up-programmer.

Der afsættes 24 mio. kr. i 2025.

Styrket demensindsats

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke den regionale demensudredning med ekstra midler, som kan bidrage til at nedbringe ventetiderne på udredning til demens.

Initiativet indebærer, at kapaciteten på de regionale demensudredningsenheder øges gennem ansættelse af relevant sundhedsfagligt personale. I 2026 kan dele af midlerne desuden gå til indsatser med afsæt i en faglig analyse fra Sundhedsstyrelsen, som forventes at udkomme i løbet af 2025.

Der afsættes 15,0 mio. kr. i 2025 og 20,0 mio. kr. i 2026.

Bedre barselsvilkår til forældre med indlagte nyfødte børn

Regeringen og aftalepartierne er enige om at forbedre barselsvilkårene til forældre med indlagte nyfødte børn.

Initiativet indebærer, at forældrenes ret til fravær og barselsdagpenge forlænges fra i alt tre måneder til 12 måneder for hver forælder i forbindelse med barnets hospitalsindlæggelse.

Derudover sidestilles såkaldt "tidligt hjemmeophold" med behandling i hjemmet med hospitalsindlæggelser. Det skal understøtte, at indlagte nyfødte børn får bedre muligheder for en god start på livet sammen med deres forældre.

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2025 og 20,9 mio. kr. årligt fra 2026 og frem.

Udvidet ret til dagpenge under sorgorlov

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udvide retten til dagpenge under sorgorlov, når forældre mister et barn.

Initiativet skal skabe øget økonomisk tryghed for familier, der mister et barn, men som har modtaget godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste i mere end to år på grund af hjemmepasning af et sygt barn. Ændringen vil sidestille disse forældre med forældre, der har modtaget godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste i mindre end to år, når de mister deres barn.

Der afsættes 0,9 mio. kr. i 2025 og 1,6 mio. kr. fra 2026 og frem.

SletDet – Rådgivning om digitale krænkelser

Regeringen og aftalepartierne er enige om at tildele midlertidig støtte til SletDet med henblik på at understøtte organisationens arbejde med at hjælpe børn og unge, forældre og pårørende med at håndtere digitale krænkelser og ubehagelige oplevelser på nettet.

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2025.

Grøn omstilling

Grønt håndværkerfradrag og udvidelse af servicefradraget

Regeringen og aftalepartierne er enige om at indføre et grønt håndværkerfradrag og udvide det eksisterende servicefradrag for at gøre hverdagen nemmere for danskerne og frigive mere tid til familierne.

Med indførelsen af et grønt håndværkerfradrag kan boligejere få fradragsret for lønudgifter til grøn istandsættelse af hjemmet eller i en fritidsbolig, fx til energibesparende forbedringer, energiforsyning og klimasikring. Udvidelsen af servicefradraget vil gøre det muligt at få hjælp til flere ydelser i hjemmet, som fx træfældning og bortskaffelse af væltede træer, havearbejde, anlæg af ny græsplæne, rensning af tagrender samt installation af tyverialarm.

Det indføres et nyt grønt håndværkerfradrag med en beløbsgrænse på 8.600 kr. (2025-niveau) samt en udvidelse af det eksisterende servicefradrag med nye ydelser og opjustering af beløbsgrænsen til 17.500 kr. (2025-niveau).

Der afsættes 400 mio. kr. årligt i 2025 og frem, heraf 300 mio. kr. årligt til det grønne håndværkerfradrag og 100 mio. kr. årligt til udvidelsen af servicefradraget.

Servicefradrag for reparation af hårde hvidevarer

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udvide det eksisterende servicefradrag med reparation af hårde hvidevarer i hjemmet i 2025-2027 for at fremme reparationer og cirkularitet.

Der prioriteres 15 mio. kr. årligt i 2025-2027 til udvidelsen af servicefradraget. Der er tale om en udmøntning med partierne bag aftalen om finansloven for 2024 af en pulje til cirkulær økonomi mv. afsat på finansloven for 2024.

Partnerskab for takeaway-emballage

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der indgås et partnerskab mellem Miljø- og Ligestillingsministeriet og relevante interessenter, fx genbrugsvirksomheder, kommuner, brancheforeninger, pantsystem, restauranter mv. Partnerskabet tilknyttes et sekretariat, der placeres hos en af aktørerne, og som vil modtage et tilskud på 5 mio. kr. årligt i 2025-2027. Partnerskabet skal bl.a. identificere udfordringer, anviser konkrete muligheder for at indføre pant- og retursystemer for fx plastkopper mv. som i projektet "REUSEABLE" i Aarhus Kommune, harmonisere og standardisere design af genbrugsemballage og -systemer og erfaringsudveksle om forbrugeradfærd.

Der prioriteres 5 mio. kr. årligt i 2025-2027 til partnerskabet for takeaway-emballage. Der er tale om en udmøntning med partierne bag aftalen om finansloven for 2024 af en pulje til cirkulær økonomi og midler afsat til handlingsplan for reparationer afsat på finansloven for 2024.

National handlingsplan for tekstiler

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der skal udarbejdes en national handlingsplan for tekstiler, som kan bidrage til at sætte retning for en bæredygtig udvikling i tekstilindustrien.

Initiativet indebærer bl.a. et tilskud til det frivillige sektorsamarbejde om tekstiler, som kan forpligtes til konkrete leverancer, herunder fx identifikation af mulige bæredygtighedskrav i EU, undersøgelse af, hvordan miljøaftrykket fra offentlige tekstilindkøb kan reduceres, forslag til en model for indsamling og behandling af tekstilaffald ift. kommende EU-krav og inspirationsmateriale om reparation af tekstiler til undervisere. Det frivillige sektorsamarbejde kan bl.a. forbedre grundlaget for den danske implementering af et udvidet producentansvar for tekstiler, som ventes i det reviderede affaldsrammedirektiv.

En national handlingsplan for tekstiler kan derudover indebære en informationskampagne målrettet borgere og virksomheder om, hvordan det danske forbrug af tekstiler kan nedbringes, og hvordan tekstilaffald kan genanvendes bedre gennem adfærdsændringer samt eksisterende indsats vedrørende handel på onlineplatforme. Handlingsplanen skal endvidere ses i sammenhæng med en styrket kontrolindsats i Sikkerhedsstyrelsen med produkter fra onlineplatforme.

Udmøntning af midlerne sker efter aftale med aftalepartierne på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen.

Der afsættes 10 mio. kr. i årligt i 2025-2028.

Øvrige initiativer

Statslige årsværk og politisk prioriteret opgavebortfald

Regeringen og aftalepartierne noterer sig, at der er sket en stor stigning i statslige årsværk i de senere år. Regeringen og aftalepartierne er enige om at ville prioritere midler til den borgnære velfærd og grønne omstilling frem for på flere statslige ansatte.

Regeringen og aftalepartierne noterer sig derfor, at der med den politiske aftale om finansloven for 2025 ikke afsættes nye bevillinger til nye statslige årsværk.

Regeringen og aftalepartierne er samtidig enige om at gennemføre politisk prioriteret opgavebortfald svarende til godt 1.000 årsværk i 2025. Den samlede oversigt over forslag til politisk prioriteret opgavebortfald fremgår af *Appendiks: Politisk prioriteret opgavebortfald*.

Organisationen Bevar Ukraine

Regeringen og aftalepartierne er enige om støtte organisationen Bevar Ukraine med henblik på fortsat understøttelse af organisationens arbejde med at hjælpe og vejlede ukrainske foredrevne i hele Danmark.

Der afsættes 6,4 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 til tilskud til Bevar Ukraine.

Mindre og lokale initiativer

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udmønte midler til en række initiativer på tværs af landet.

Den samlede oversigt over initiativer, der udmøntes fra pulje til lokale initiativer, fremgår af *Appendiks: Udmøntning af pulje til lokale initiativer*.

Der afsættes 75,0 mio. kr. i 2025.

Finansiering mv.

Aftalen om finansloven for 2025 er fuldt finansieret.

Udmøntning af centrale reserver mv.

Som led i Aftale om finansloven for 2025 er aftalepartierne enige om at udmønte centrale reserver mv., der er afsat til finansloven for 2025, samt pulje til cirkulær økonomi og midler afsat til handlingsplan for reparationer afsat på finansloven for 2024.

Udgiftslofter 2025-2028

Aftalepartierne er enige om at stemme for lovforslag om udgiftslofter for 2028 (nyt fjerde år) med tilhørende ændringsforslag, som følger af Aftale om finansloven for 2025.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for følge-lovgivning, der implementerer aftalen.